

Till dig som är företagskund

Östgötarna

En tidning som handlar om dig, oss och det vi har gemensamt. Från Länsförsäkringar Östgöta.

**ÅTERBÄRING
IGEN!**

HELHETSKUND

Bank, försäkring, pension
– därför ska du som företagare
samla allt på samma ställe.

DE GÖR ÖSTERGÖTLAND BÄTTRE

Länet är fullt av förebilder.
Nu ska flera av dem få pris.

Trika som håller i längden

Innovationer, långsiktighet och konsekvent miljöarbete.
Trika lyckas hålla liv i den östgötska textilkonsten.

Tack för engagemanget!

I det här numret av Östgötarna fokuserar vi lite extra på länets duktiga företagare och hoppas kunna ge er både inspiration och nyttiga tips.

Enligt Tillväxtverkets undersökningar är Östergötland det län i landet som har störst andel medborgare som kan tänka sig att starta företag. Det överraskar mig inte – det händer så mycket i vårt län! Många nya bostäder byggs och har byggts, vilket leder till ökad företagsamhet. Och med tanke på att Ostlänken planeras kommer det att fortsätta finnas behov av arbetskraft.

I denna tidning får ni träffa flera duktiga företagare. Trikåby i Åby som arbetat med hållbarhet sedan långt innan det blev populärt. GANT i Linköping som gjort valet att vara helhetskund hos oss på Länsförsäkringar Östgöta.

Jag älskar entreprenörskap! Människor som driver eget har ett engagemang som smittar av sig och jag är tacksam att jag i mitt jobb får ta del av det. Varje dag träffar jag egenföretagare med en yrkesstolthet som gör mig glad.

I denna tidning berättar vi också om den undersökning vi på Länsförsäkringar Östgöta gjort för att ta reda på vad östgötarna oroar sig mest för. Själv tänker jag en hel del på hur man kan öka

attraktionskraften och yrkesstoltheten inom till exempel hantverksyrken. I dag satsas det mycket på akademiska studier. Min önskan är att alla får och vill vara stolta över sitt arbete och sin kunskap oavsett utbildningsnivå. Det är viktigt att vi även får fler yrkesutbildade unga människor, som svetsare, kockar och annat.

Syftet med vår undersökning är förstås att vi på bästa sätt ska kunna stötta våra kunder och det samhälle vi finns i, och hjälpa till att öka känslan av trygghet.

Själv känner jag mig trygg när jag får stöd i sådant jag inte själv behärskar. Att veta var jag ska vända mig och känna tillit till att jag får rätt stöd. Och det är precis det jag hoppas kunna förmedla till mina kunder! Företagsförsäkring är komplext – att kunna göra företagarna trygga så att de kan fokusera på det de är bäst på ger stor arbetsglädje för mig.

Trevlig läsning!

Malin Svensk
Säljare företagsmarknad
Länsförsäkringar Östgöta i Norrköping

Höstfint hem!

Hösten närmar sig obevekligt och för dig som bor i eget hus kan det vara en bra idé att göra fint och förbereda huset för vintern. För den egna trivselen – och för säkerhets skull.

- Koppla bort vattenslang och kopplingen så att det inte fryser. Tyvärr vattenskadas fortfarande hem av frostsprängda kranar.
- Rensa stuprör och rännor samt kolla av taket. Löv i hängränorna kan stoppa avrinningen och orsaka skador när vattnet tar fel väg.
- Ställ in utemöbler och redskap, då håller de längre och blir inte lika stöldbegärliga.
- Kratta ihop löv och gräv ner dem i rabatterna.
- Passa på att plantera frosttåliga växter, såsom ljung och kärleksört.
- Har du öppen spis hemma, rengör den innan du drar igång eldningen.
- Mys i soffhörnet och tänd gärna några levande ljus, men glöm inte att släcka dem!

Östgötarna

Magasinet Östgötarna ges ut av Länsförsäkringar Östgöta och distribueras till bolagets kunder under september 2018.

PRODUKTION:

Byn Kommunikationsbyrå AB, bynkommunikation.se

FOTO:

Crelle Ekstrand, Lena Holmgren, Gunilla Olsson, Jimmy Johansson, Unsplash, Maskot, Folio

OMSLAGSFOTO:

Crelle Ekstrand, crelle.se

Vi reserverar oss för eventuella felskrivningar och villkorsändringar. För aktuell information om Länsförsäkringar Östgötas produkter och tjänster, besök lansforsakringar.se/ostgota

Länsförsäkringar
Östgöta

Undrar du över något i innehållet i denna tidning? Ring Länsförsäkringar Östgöta på telefon 013-29 00 00, eller mejla till info@LFostgota.se

INNEHÅLL

7

Välj och vraka!

Länsförsäkringar Östgöta är både kundägt och kundstyrt. Nu blir det ännu lättare att påverka, när bolaget bjuder in till digitala fullmäktigeval.

8

Redo för resan

Inför utlandsresan är det en bra idé att ha koll på pengarna och försäkringarna. Vi har råden som bäddar för en upplevelse utan onödigt krångel.

10

Trygghetsindex Östergötland

Klimathotet och vårdslöshet i trafiken är det som oroar östgötarna mest, enligt en undersökning Länsförsäkringar Östgöta låtit göra. Men hur stor anledning till oro har vi egentligen? Och vad kan vi göra för att känna oss tryggare?

16

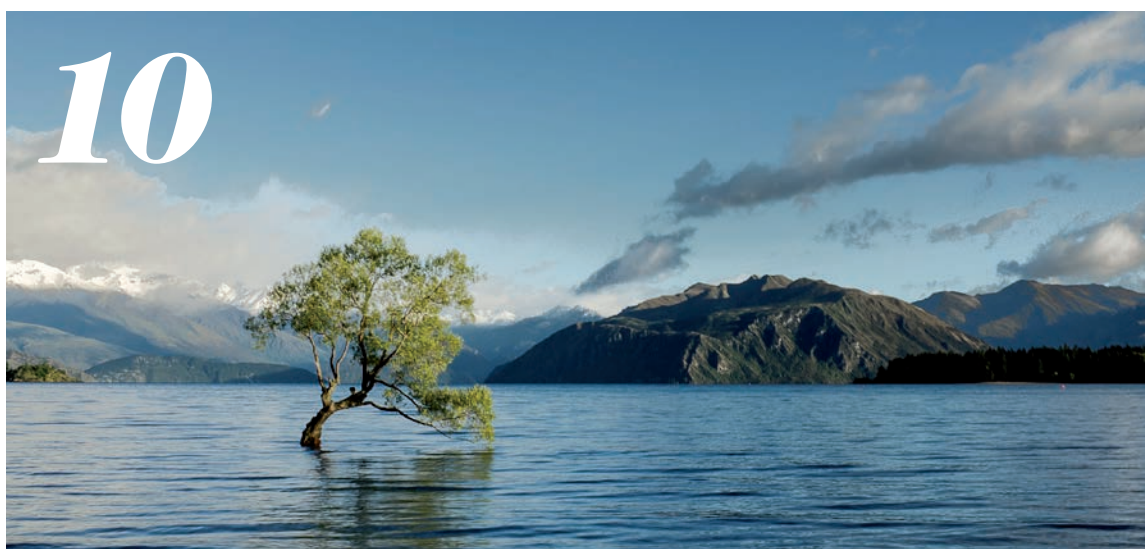
Bra idéer prisas

Idrottsföreningar, ideella organisationer, företag och privatpersoner. Det finns många som arbetar för ett hållbart Östergötland. Nu har åtta av dem nominerats till Östgötapriset!

22

Nyckeln till frihet

Pensionen är den största fällan i ekonomiskt ojämsställda förhållanden. Bankrådgivaren Miriam Tokus har de bästa tipsen för att undvika onödiga bråk kring pengarna.

GANT Store – entreprenörer i mode

När Mattias Andersson och Niclas Lorin öppnade sin GANT Store i Linköping var de en av de första i landet att göra just det, utanför Stockholm. Idag äger kompanjonerna tre butiker, i Galleria Gränden Linköping, i-Huset Linköping och en på A6 köpcenter i Jönköping. För att kunna fokusera fullt på sin kärnverksamhet har bolaget valt att samarbeta med Länsförsäkringar Östgöta i allt som har med bank, sakförsäkring och pension att göra.

Mattias Andersson och Niclas Lorin, kompanjoner på GANT Store.

Vi pratar med Mattias, som är den av kompanjonerna som arbetar med ekonomifrågor, om hur han ser på samarbetet med Länsförsäkringar Östgöta och framtiden.

– Jag måste erkänna att det först handlade om det personliga bemötandet. När Niclas och jag startade vårt företag hade vi jobbat på varsin herrmodebutik i Linköping – och vi hade en gemensam kund som visade sig jobba med försäkringar och pensionslösningar. Så när vi drog igång föll det sig naturligt att vi pratade med honom. Vi fick kanonservice och när han sedan gick till Länsförsäkringar Östgöta följde vi helt enkelt med.

”Jobbar för vårt bästa”

Efterhand flyttade Mattias och Niclas över fler försäkringar och för åtta år sedan tog de även steget och bytte över till bolagets bank.

– Överlag känns det som att de ligger långt framme i de lösningar vi behöver, säger Mattias. Men det är det personliga engagemanget som märks tydligast. När vi hade invigning av en ny butik här för en tid sedan kom alla våra kontaktpersoner inom bank och försäkring hit och önskade lycka till. Jag tycker att det känns bra att veta att de är ett helt team som jobbar för vårt bästa.

”Ärlig” stil

Mattias kommer in på något som han tycker kännetecknar samarbetet.

– Ja det kan vara svårt att sätta fingret på, men ordet ”ärlighet” passar ganska bra in. Jag har aldrig känslan av att de försöker sälja på mig något som jag inte behöver. De vill oss väl. Kanske har det med deras inställning till kunden att göra. Att det är ett kundägt bolag menar jag.

– För mig som kund känns det naturligtvis bra att ha ett ställe att ringa till, där det inte finns några motstridiga intressen. Sedan är det naturligtvis kul att få återbäring de år bolaget går bra, det blir ju som en extra bonus.

Niclas Lorin

Vi pratar med
Andreas Sander,
som är en av GANT
Store Linköpings

kontaktpersoner på Länsförsäkringar Östgöta om fördelarna med att samla företagets pensionslösningar, sakförsäkringar och bankaffärer på ett ställe.

– Det här är något som blir allt vanligare, säger Andreas. Den omedelbara fördelen är ju att kunden får ett enda ställe att ringa till, men tillgång till flera olika specialister. Vi kan erbjuda en annan servicenivå och överblick, helt enkelt.

Hur sker samarbetet internt hos Länsförsäkringar Östgöta när ni har en helhetskund som GANT Store?

– Det är viktigt att komma ihåg att det finns sekretessregler som gör att inte ens vi internt på bolaget kan prata om vad som helst med varandra när det gäller kunderna. Framför allt gäller det banken, ingen utanför banken har insyn där. Däremot, och det här är viktigt, kan vi prata med varandra i allmänna ordalag kring våra kunders utveckling och utmaningar. Kundens bolag kanske står inför en expansion, nyanställningar, flytt – sådant som berör alla tre delar av deras engagemang hos oss. Då har vi naturligtvis samtal om hur vi kan hjälpa till på bästa sätt med våra samlade resurser. I takt med att fler kunder ser fördelarna med att samla affärerna hos oss kommer det här arbetssättet att bli allt vanligare.

.....

Andreas Sander
Försäkringsförmedlare Företagsmarknad
Länsförsäkringar Östgöta

Funderar på tillväxt

Den personliga kontakten och servicekänslan är något som Mattias återkommer till.

– Vi är ju kunder även privat, och känner oss lika ”sedda” som privatpersoner. Jag minns en gång för flera år sedan när jag var på semester i Europa och plötsligt behövde ett försäkringsbevis. Ett samtal och tio minuter senare hade jag det i min hand.

Mattias avslöjar också att det kan finnas expensionsplaner för verksamheten framåt.

– Ja, det kanske blir fler butiker. Det hänger lite på vad GANT vill och hur marknaden utvecklar sig. Hur som helst ser vi positivt på marknaden. En fördel som vi har är att vi som ägare är mycket i butikerna och kan agera direkt när vi ser vilka plagg som rör på sig mest. Vi är ju säljare och inköpsansvariga i samma personer, det underlättar för oss när det svänger i modet.

Mattias Andersson

Kundägt lönar sig

234 miljoner kronor. För fjärde året i rad kan Länsförsäkringar Östgöta dela ut en rejäl återbäring till sina försäkringskunder.

Länsförsäkringar Östgöta gillar bra idéer. Både andras och egna. En av de bästa egna idéerna är att ge pengar tillbaka när det går bra.

Och nu går det bra. Igen. För fjärde året i rad kan Länsförsäkringar Östgöta ge tillbaka pengar till sina försäkringskunder, som ju också är bolagets ägare. 234 miljoner kronor blir det denna gång, vilket innebär att en bra

bit över 800 miljoner kronor har delats ut sedan 2014.

Det är kunder som haft en sakförsäkring (villahem, hem, bil, båt med flera) under 2017 som får tillbaka av den inbetalda premien. Det gäller både företag och privatpersoner. Livförsäkringar, pensionssparande, fastighetsförmedling och banktjänster omfattas inte.

Att vi har råd att betala ut återbäring beror på en stark tillväxt inom sakförsäkringsrörelsen och en gynnsam utveckling i bolagets kapitalförvaltning, vilket ledde till ett positivt resultat för 2017.

Återbäringen kommer direkt in på det konto som du har anmält. Utbetalning kommer att ske i oktober 2018.

Så här mycket får kunderna tillbaka i återbäring

Boxholm

3 miljoner

Finspång

8 miljoner

Kinda

8 miljoner

Linköping

74 miljoner

Mjölby

16 miljoner

Motala

21 miljoner

Norrköping

65 miljoner

Söderköping

8 miljoner

Vadstena

5 miljoner

Valdemarsvik

5 miljoner

Ydre

3 miljoner

Åtvidaberg

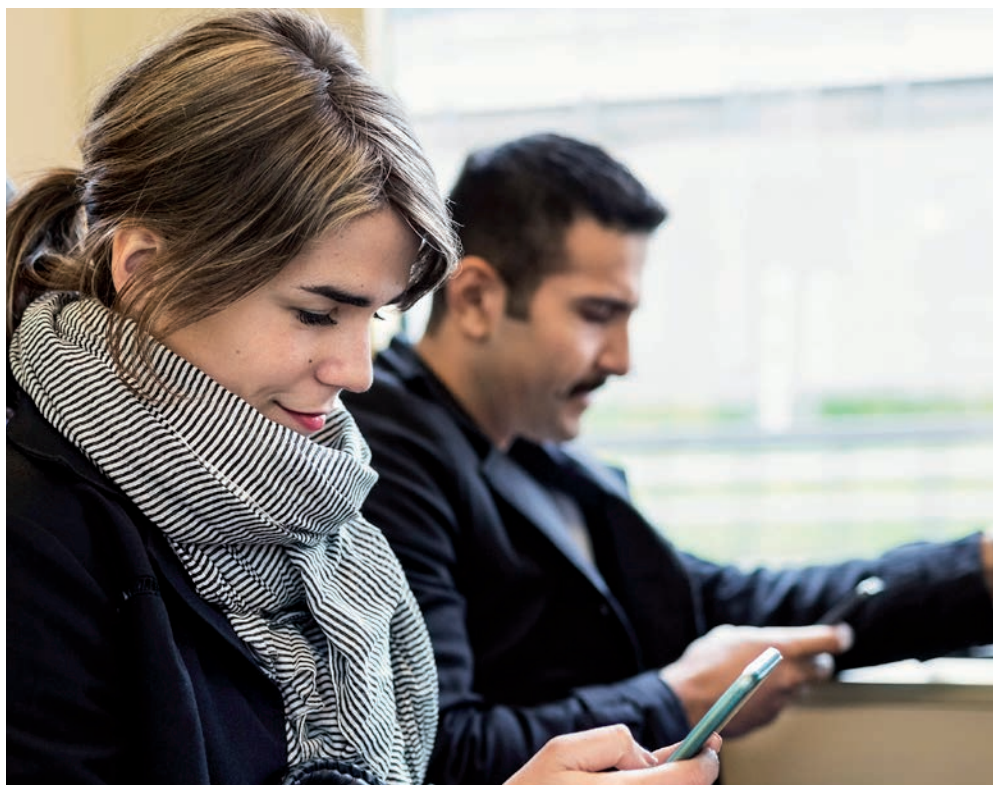
6 miljoner

Ödeshög

3 miljoner

Övriga

9 miljoner

Klicka fram din kandidat!

Nu har digitaliseringen nått även Länsförsäkringar Östgötas fullmäktigeval. Från och med nu kan du rösta fram de kandidater du tycker ska företräda bolagets kunder och ägare.

Denna höst är det inte bara val till riksdagen. Det är också val till Länsförsäkringar Östgötas fullmäktige. Till skillnad mot tidigare val sköts från och med i år hela valprocessen digitalt.

– Vi vill öka transparensen och intresset och få fler nominerade kandidater, genom att allt går via vår webbplats, säger Rein Puusepp på Länsförsäkringar Östgöta.

Bolagets tre valkretsar turas om att hålla val. I höst är det den östra valkretsen som ska välja ledamöter.

Nomineringsperioden ägde rum under maj och juni i år, även den via webben. Under perioden 15 september till 15 oktober 2018 kan alla röstberättigade (sakförsäkringskunder bosatta i Norrköping, Finspång, Söderköping och Valdemarsvik)

rösta på lansforsakringar.se/ostgota. Där finns bilder och information om alla kandidater. Du loggar in med BankID för att identifiera dig och bekräfta att du har rätt att välja i valkretsen. Sedan är det bara att klicka på den eller de kandidater du vill rösta på.

– Det är väldigt lätt. Du går in och tittar vilka som är valbara, väljer och sen är det klart. Det är ingen större förändring i valförfarandet, det är bara ett modernare och mer tillgängligt sätt att göra det på, säger Rein Puusepp.

Flera andra Länsförsäkringsbolag är redan igång med digitala fullmäktigeval.

– De har bara positiva erfarenheter. Både bolagen och kunderna är väldigt nöjda. Jag hoppas att det blir så här också.

Planerar du en resa? Läs detta innan du åker.

Dags för semester i ett annat land? För att maxa möjligheterna till spontana upplevelser på plats är det bra att förbereda sig på hemmaplan. I den här guiden finns allt du behöver ha koll på när det gäller försäkring och pengar för att inte drabbas av onödigt trassel om olyckan skulle vara framme.

Inför resan:

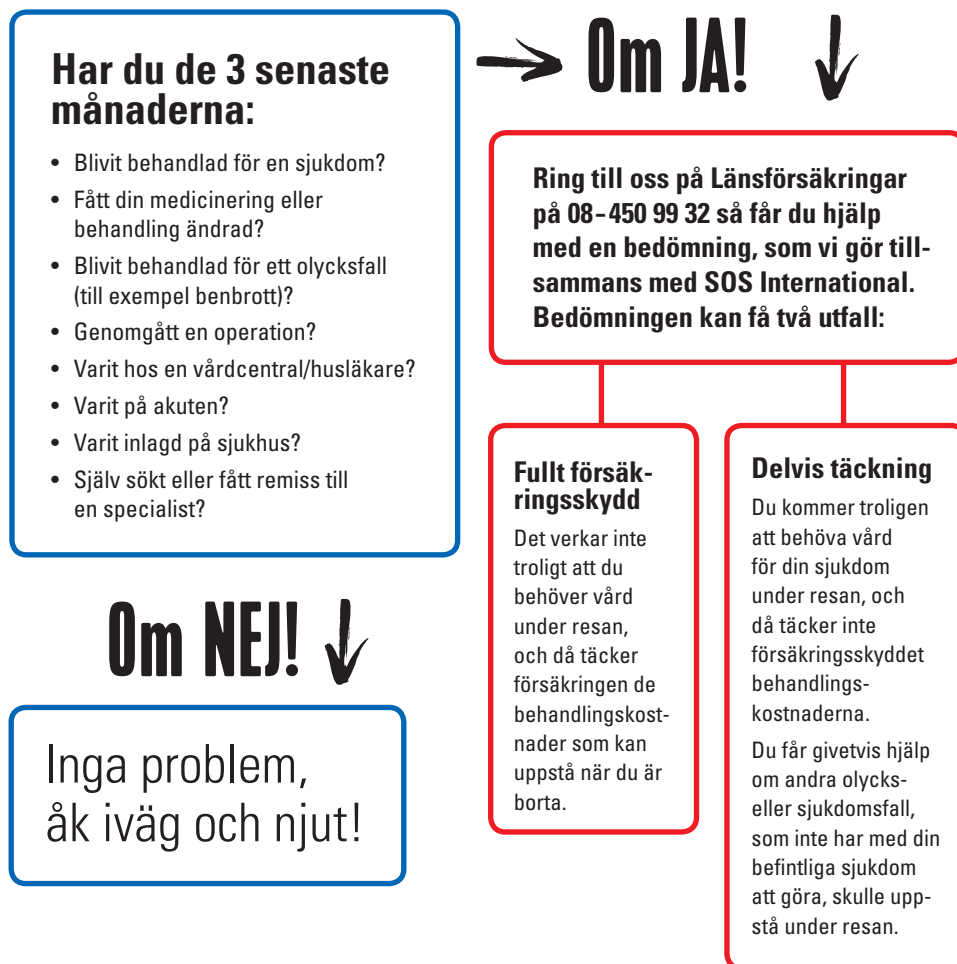
- Se efter vad som ingår i din försäkring. På Länsförsäkringar Östgötas webbplats kan du hitta all information du behöver.
- Beställ ett så kallat EU-kort gratis från Försäkringskassan, som ger dig rätt till sjukvård i EU/EES och några länder till.
- Om du har en sjukdom eller råkat ut för ett olycksfall bör du göra en medicinsk förhandsbedömning (se här intill).
- Ladda ned Länsförsäkringars app där du har tillgång till vårt Resekort med all information du behöver samlad.
- Om du ska vara borta längre än 45 dagar behöver du teckna en försäkring med förlängt reseskydd. Läs mer på Länsförsäkringars webbplats.
- Om du ska på bilsemester – tänk efter om du vill teckna en MER-försäkring som kan ge rätt till hyrbil om bilen går sönder. Mer information finns på Länsförsäkringars webbplats. Ha med dig registreringsbevis och blankett för skadeanmälan. I vissa länder behöver du Gröna kortet, internationellt körkort och/eller försäkringsbrevet.
- Ta reda på vilka regler som gäller för dubbdäck, varselljus och halvljus i de länder du besöker.

Under resan:

- Om du blir sjuk eller råkar ut för en olycka ska du kontakta läkare på plats första sjukdagen för läkarintyg. Du behöver ha träffat läkaren – att konsultera en läkare via internet gäller inte som intyg för sjukdom.
- Glöm inte att ta med försäkringsnummer och EU-kortet.
- Om du blir allvarligt sjuk eller skadad kontaktar du SOS International på +46 8 670 40 00.
- Spara alla kvitton!
- Om du är med om en trafikolycka måste du i många länder polisanmäla den.
- Se till att vara särskilt rädd om dina saker, pass, pengar och värdehandlingar. Lås in dem i säkerhetsbox eller resväska.
- Om du blir av med ditt bankkort – spär det direkt.
- Om du blir av med passet – polisanmäl till lokal polis. Kontakta sedan närmsta ambassad eller konsulat.

Medicinsk förhandsbedömning

Har du brutit ett ben eller en arm eller drabbats av en sjukdom? Då är det ett bra tips att göra en medicinsk förhandsbedömning. Följ schemat härunder!

Min man glömde passet och fick inte följa med. Får vi ut något på försäkringen?

SVAR: Nej. Att glömma passet, ta med fel pass eller inte få visum är inte giltiga skäl för att få ersättning. Inte att försova sig och komma försent till flyget heller. Och att som vissa försöka få försäkringspengar för att det varit dåligt väder fungerar inte heller.

Fler frågor och svar om resor finns på lansforsakringar.se/ostgota/privat/forsakring/resa

TRYGGHET

Trygghet är frånvaron av oro. För att kunna byta oro mot trygghet, och för att fullt ut kunna möta sina kunders behov har Länsförsäkringar Östgöta undersökt vad som skapar mest oro bland östgötarna i deras vardag.

På följande sidor visar vi resultatet av undersökningen. Och försöker också reda ut svaren på de viktigaste frågorna:

- Hur oroliga bör vi vara?
- Vad gör samhället för att öka vår känsla av trygghet?
- Vad kan vi göra själva?

Ingen anledning till oro

I medierna rapporteras det om djupa konflikter världen runt, om gängvåld och om hur segregationen sliter isär samhället.

All oro ska tas på allvar, men det viktigaste är att ta reda på så mycket fakta som möjligt för att kunna bemöta oron på rätt sätt.

För att kunna möta sina kunders behov har Länsförsäkringar Östgöta undersökt vad som skapar mest oro bland östgötarna i deras vardag.

I undersökningen svarar flest av de tillfrågade att klimatförändringarna är det som oroar dem mest – en fråga som de flesta forskare är eniga om är vår tids viktigaste problem att lösa, och som blivit än mer aktuellt hos många efter sommarens värmebölja.

Övriga orosmoment på topplistan – terrorattacker, polarisering, trafikolyckor och att få rätt vård – är också sådant som drabbar människor både här och i andra länder, och som samhället måste hantera. Men det är också viktigt att minnas att vi lever i en del av världen som på många sätt är tryggare än någonsin. FN, Gapminder och flera andra organisationer som arbetar med global utveckling rapporterar om stora framsteg i riktning mot ökad trygghet och säkerhet, med högre medellålder, mindre fattigdom och fler vaccinationer.

Länsförsäkringar Östgötas undersökning är riktad till vuxna östgötar som fått ange i vilken utsträckning de oroar sig över ett antal givna alternativ. Vilka orosmoment

som hamnar i topp ser ni i faktarutan här intill. Utanför topp-fem finns sådant som pensioner, psykisk ohälsa, brand och arbetslöshet.

Undersökningen stämmer väl överens med större nationella undersökningar, där den mest kända är den årliga undersökningen från SOM-institutet i Göteborg. De valbara alternativen skiljer sig något, men det som är samstämmigt är rädslan för vad klimatförändringarna ska göra med vår jord, medan mer vardagsnära faror hamnar längre ner på listan, som bostadsbrist och osäkra arbetsvillkor.

På kommande sidor fördjupar vi oss i de två saker Länsförsäkringar Östgötas undersökning visar att östgötarna oroar sig mest för: klimatförändringar och vårdslöshet i trafiken. Och vi gör det med tydligt fokus på vad vi kan göra för att känna oss tryggare.

Trygghet skapar möjligheter

Vi på Länsförsäkringar Östgöta utvecklar vår hållbara affär för att hela tiden bidra till mer trygghet och möjligheter i Östergötland. Det är vår vision och vår drivkraft.

För att uppnå det är det helt avgörande att vi verkligen är insatta i hur vi kan göra bäst nytta för dem vi arbetar med: kunder, ägare, medarbetare, samarbetspartners och det samhälle vi finns i – Östergötland.

Det är därför vi vill ha en levande och öppen dialog med östgötarna. Genom ständigt pågående samtal förstår vi människors olika behov, i olika stadier i livet.

I våras gjorde vi 500 telefonintervjuer där vi frågade om vad östgötarna oroar sig för i sin vardag, följt av en undersökning om vad våra kunder förväntar sig av Länsförsäkringar Östgöta. Vi ville helt enkelt ta reda på vilka frågor våra kunder förväntar sig att vi arbetar med, för att prioritera rätt och på bästa sätt kunna göra skillnaden i kundernas vardag.

Med hjälp av det vi lär oss från undersökningen kan vi bli ännu starkare i vårt arbete för att skapa trygghet, och göra det med utgångspunkt i vad våra kunder behöver och önskar.

Många av insikterna från undersökningen är tydligt kopplade till vår verksamhet – som oron för vårdslöshet i trafiken och för sin pension. Framför allt ser vi att vår ambition inom vårt samhällsengagemang är rätt.

Parallellt med vårt trygghetsskapande bank- och försäkringsarbete, satsar vi nämligen också på olika insatser för vårt lokala samhälle. Vi gör det bland annat genom att göra vår expertis tillgänglig för östgötarna, stötta idrotten och stötta ideella initiativ som bidrar till trygghet och gemenskap i Östergötland. Vi gör det för att vi är övertygade om att trygga människor skapar starkare verksamheter och mer stabila samhällen, fulla av möjligheter.

Marie Aktö

Chef Marknad och Kommunikation
Länsförsäkringar Östgöta

NAMN:

Marie Aktö

ORT:

Linköping

YRKE:

Chef Marknad och
Kommunikation,
Länsförsäkringar
Östgöta

Länsförsäkringar Östgötas trygghetsundersökning

Undersökningen genomfördes av Origo Group under januari 2018, på uppdrag av Länsförsäkringar Östgöta.

Alla som svarade fick utifrån en skala på 1–10 ange i vilken utsträckning de oroar sig över olika kategorier.

De som svarade är boende i Östergötland i åldrarna 20 till 80 år, och deras svar viktades avseende kön, ålder och bostadskommun för att bäst spegla länets verkliga fördelning.

Dessa frågor fick högst värde av östgötarna i Länsförsäkringar Östgötas undersökning:

1. I vilken utsträckning oroar du dig för konsekvenser av klimatförändringar?
2. I vilken utsträckning oroar du dig för bilister som betar sig vårdslöst i trafiken som kan skada dig eller dina anhöriga?
3. I vilken utsträckning oroar du dig för terrordåd eller krig?
4. I vilken utsträckning oroar du dig för konsekvenser av ökad polarisering/segregation i samhället?
5. I vilken utsträckning oroar du dig för att du eller dina närmaste ska få rätt hjälp eller vård om ni blir sjuka?

Källa: Länsförsäkringar Östgöta

Detta oroar sig svenskarna mest för, enligt SOM-institutets undersökning 2018:

1. Förändringar i jordens klimat
2. Miljöförstöring
3. Terrorism
4. Ökad antibiotikaresistens
5. Utrotning av växt- och djurliv

Källa: SOM-institutet

NAMN:
Pär Holmgren
ORT:
Uppsala
YRKE:
Naturskadespecialist på
Länsförsäkringar

”Vi måste ta klimatförändringarna på allvar”

Det som oroar östgötarna mest är klimatförändringarna. En befogad oro, enligt Länsförsäkringars naturskadespecialist Pär Holmgren. Men det finns hopp om framtiden.

Länsförsäkringar Östgötas undersökning är inte den enda som visar att klimat- och miljöfrågor är det människor oroar sig mest över. Och Pär Holmgren är tydlig: oron är verkligen befogad.

Att det trots allvaret och den utbredda oron så ofta är andra ämnen som dominerar medierna, och inte minst den valrörelse vi just haft, bekymrar honom. Han har svårt att förstå hur politikerna kan lägga så mycket energi på frågor om ordning och reda och invandring utan att nämna klimatfrågan.

– Tar vi inte klimatförändringarna på allvar så kan vi vara säkra på

att flyktingströmmarna inom några årtionden kommer att öka betydligt i omfattning, när till exempel torkan drabbar norra Afrika och Mellanöstern. När det gäller trafik, terrorattacker och risken för sämre vård finns det en tydlig riskmedvetenhet och mer utbredd allmänbildning än när det gäller klimatfrågan. Vi behöver sprida kunskap om hur det hänger ihop och hur klimatförändringarna påverkar levnadsförhållandena i olika delar av världen.

Pär Holmgren jämför också med andra hot där konsekvenserna är svåra men sannolikheten att vi ska drabbas väldigt liten: kärnkraftsolyckor eller militärt anfall.

– Där är samhällsberedskapen god. Men dit har vi inte kommit i klimatfrågan. Vi borde hantera det som en riskfråga. Och det är därför det är självklart för Länsförsäkringar att arbeta med frågan.

Det är lätt att tappa hoppet. Det gör Pär Holmgren också ibland. Men han känner också mer och mer hopp i takt med att medvetenheten höjs i Sverige och resten av världen.

– I Sverige har vi den nya så kallade Klimatlagen som är ett jättebra exempel på ett blocköverskridande samarbete. Politikerna börjar hantera klimatpolitiken på samma sätt som finans- och försvarspolitiken och det är hoppfullt. Vi har också fått Parisavtalet och FN:s Globala mål, som vi i Länsförsäkringar bygger vårt hållbarhetsarbete på.

Pär Holmgren tycker att de enskilda individerna har fått ta för stort ansvar. Det stora ansvaret ligger i politiken, på att instifta lagar som gör det enklare för företag och individer att minska sin klimat- och miljöpåverkan, och svårare, dyrare och olagligt att göra fel.

– Det är inte rimligt att det på 2000-talet ska vara lagligt att göra saker

som förstör klimatet för kommande generationer. Där måste politikerna sätta ner foten.

Men då behöver de också mandat från väljarna?

– Ja, det gäller att väljarna är pålästa, och där kan vi som försäkringsbolag bidra till att förstå samhällsekonomin och nyttan med att ställa om till ett hållbart samhälle.

Hur jobbar Länsförsäkringar med klimatfrågan?

– Det grundläggande är det kundägda. Till skillnad från andra försäkringsbolag och banker, så är vi inte fast i kvartalsavkastningar och har lättare att tänka långsiktigt. Om vi har en verksamhet som sträcker sig 175 år bakåt i tiden är det ganska lätt att tänka 175 år framåt också.

Det viktigaste vi som individer kan göra är att försöka påverka politikerna, tycker Pär Holmgren. Men det finns också mycket att göra som konsument. Vid varje köp kan vi fråga oss om köpet verkligen är nödvändigt, och om det i så fall går att göra på ett sätt som inte påverkar klimatet lika mycket.

– Måste jag göra den här flygresan? Nio gånger av tio, om vi är ärliga, så är ju svaret nej. Flygresor behöver vi dra ner på riktigt, riktigt mycket. Och om du vill äta kött: se till att det är östgötskt eller möjligen småländskt, och helst att det kommer från fribetande djur.

Trygghetsindex

Klimatförändringar

Så känner östgötarna

”I vilken utsträckning oroar du dig för konsekvenser av klimatförändringar?” löd den fråga som fick högst värde i Länsförsäkringar Östgötas undersökning. Klimatförändringar är alltså det som oroar östgötarna mest.

Så farligt är det

De flesta klimatforskare är eniga: det är bråttom. Polarisarna smälter och det är nära så kallad tipping point, när förändringen gått så långt att utvecklingen inte går att vända. Tecken på att klimatförändringarna redan påverkar vår värld finns, men främst kommer de att drabba framtida generationer.

Det här gör samhället

En stor omställning är på gång. Parisavtalet, där världens politiker bland annat kom överens om att den globala uppvärmningen ska bli mindre än två grader Celsius var en milstolpe. Men många forskare är tveksamma till att det som görs är tillräckligt.

Det här kan du göra

1. Gå, cykla eller åk tåg i stället för bil eller flyg.
2. Ät mer grönsaker.
3. Återvinn.
4. Tänk över om du verkligen behöver allt det du köper.
5. Försök att påverka företag och politiker att göra rätt.

Hur farligt är det i trafiken?

Vårdslöshet i trafiken är det östgötarna oroar sig näst mest över, enligt Länsförsäkringar Östgötas undersökning. Fortfarande dör ett par hundra människor i biltrafiken varje år, men dödligheten har sjunkit kraftigt under de senaste decennierna. Vi frågade några östgötar hur de ser på trafiksäkerheten.

Fadi Gorges

”En kompis körde bil för två veckor sen och var det en person framför som fick panik och tvärbromsade, fast det var grönt. Då körde min kompis på bakifrån, och en annan körde på honom bakifrån.

Jag jobbar i Nyköping och kör bil dit från Linköping varje dag, men jag har aldrig varit med om någonting. Jag känner mig säker. Jag kör snabbt ibland, men bara på motorvägen...

En kompis till en kompis dog på motorvägen. Han körde lite för fort och somnade, så bilen välte. Jag är trött ibland när jag jobbar på förmiddagen, men jag försöker att lägga mig tidigt.

Det är jättebra att man inte får prata i telefon när man kör. Många skriver i mobilen och då tappar man ju hela kontrollen. Den som sitter i bilen är skyddad, men de som går är oskyddade.”

Daniella Chamali

”Jag känner mig säker i trafiken. Men jag är bara 16 år så jag har inte körkort än. På dagarna tycker jag att allt är som det ska, men på kvällen har jag sett att det finns de som kör snabbt och tävlar på motorvägen.

Det är fler rondeller nu och små fartgupp. Det är jättebra. Folk saktar ju ner. Och det är jättebra med mobilförbudet i bilar. Jag har läst att det har skett många olyckor när människor har pratat i telefon, och sett någon på motorvägen som höll i en telefon.

Jag ska nog börja övningsköra snart. Jag vill ta motorecykelkörkort. Det är snabbare och smidigare än cykel.

Jag tror att jag kommer att vara försiktig när jag har körkort, faktiskt. Mina föräldrar är väldigt stränga med sådant där.”

Pia Larsson

”Jag gick på gågatan och då kom det en cyklist i hög fart som körde på mig bakifrån. Jag bröt axeln och fick vara sjukskriven i nio veckor. Han kom i full fart, med kepsen nerdragen och regnjacka över huvudet.

Men jag vet ju hur det är, jag har själv kört som en idiot. Nu har jag börjat tänka om och ta det lugnt, nu när jag vet hur det kan gå. Innan körde jag bara på.

Det är inte överraskande att det fortfarande är många cykelolyckor. Det är många i stan som cyklar på trottoarerna och hur som helst. Jag har ju själv kört rakt över övergångsställena och bara räknat med att bilarna ska stanna.

Nu tänker jag annorlunda, när jag varit med om det här. Vi behöver ta det lugnare och inte ha så bråttom. Och jag ska köpa en hjälm. I dag.”

Göran Rendahl

”Trafikmiljön är besvärlig för personer med funktionsnedsättning. Titta här på alla trottoarer. Kommer man på en rollator så ramlar man ut. De som jobbar med att ordna stadsmiljön borde själva gå med rollator eller rullstol för att se hur jobbigt det är.

Jag har haft körkort sen 1951, men jag sålde bilen i höstas. Folk tar inte hänsyn i rondeller. Jag blev påkörd bakifrån och fick en whiplash så jag inte kunde gå på tre månader.

Men jag vet att dödstalen går ner. Det beror på att det är skilda vägbanor nu. Det är därför folk är så förbannade för att det är kö genom Söderköping. Där blir det inga olyckor, men sen är de arga när de kommer till Norrköping och gasar på där i stället.

Jag var rektor på gymnasiet i Finspång och då hade vi alltid trafikundervisning, men det verkar inte finnas längre.”

Trygghetsindex Vårdslöshet i trafiken

Så känner östgötarna

Frågan ”I vilken utsträckning oroar du dig för bilister som betar sig vårdslöst i trafiken som kan skada dig eller dina anhöriga?” var den som fick näst högst värde i Länsförsäkringar Östgötas undersökning. Vårdslöshet i trafiken oroar alltså östgötarna näst mest.

Så farligt är det

2017 omkom 253 personer totalt i trafiken i Sverige. 2007 dog 471 och för 50 år sedan 1 300. Det finns fortfarande mycket kvar att förbättra i trafiken, men dödligheten har minskat rejält under de senaste decennierna – helt i nollvisionens anda.

Det här gör samhället

Många fysiska åtgärder såsom fler vägar med vajerräcken i mitten för att minska frontalolyckor, fartkameror, bilbälteslagen och andra viktiga åtgärder ligger bakom de senaste årtiondenas tydliga förbättring av statistiken, där allt färre dör i biltrafiken. I år infördes dessutom en lag mot rattsurfnig vid bilkörning. Däremot blir det inte färre allvarligt skadade cyklister, och hjälmanvändningen är fortfarande låg.

Det här kan du göra

För att fortsätta att minska olyckorna handlar det mycket om vårt beteende och hur vi betar oss i trafiken mot varandra.

1. Samspela mer i trafiken, sök till exempel ögonkontakt när du ska gå över ett övergångsställe.
2. Använd handsfree vid samtal i bilen, men stäng av allt annat som stör i mobilen.
3. Var utvilad när du kör, stanna en kort stund vid väggkanten och vila om du känner dig trött.
4. Ordna skjuts hem från festen, tyvärr minskar inte antalet påverkade i trafiken.
5. För din egen skull, använd cykelhjälm.
6. Om alla höll hastigheten skulle ytterligare 100 liv sparas varje år.

VAD ÄR ÖSTGÖTAPRISET?

Med Östgötapriset vill Länsförsäkringar Östgöta lyfta fram och stötta hållbara initiativ som bidrar till ökad trygghet för östgötarna.

SÅ FUNKAR DET

Priset, som har en total vinstsumma på 175 000 kronor, delas ut till en person, ett företag, en förening eller en organisation. Priset kan delas av flera vinnare. I år delas priset ut för tredje året i rad. Alla har kunnat skicka in förslag på nomineringar. Från en mängd olika förslag har slutligen åtta nominerade valts ut av en jury.

NOMINERADE FÖR 2018:

Idrott Utan Gränser
IFK Motala Bandy
Bollihop Linköping
Shanazi
Hjältar och Hjältinnor
We Talk UF
Portalen i Norrköping
BuCancer
Linköpings Stadsmission

Östgötapriset Nominerade för 2018

I varje skolklass finns barn som inte känner sig sedda och bekräftade.

Idrott Utan Gränser arbetar för att barn och unga ska få tillgång till goda förebilder och meningsfulla fritidsaktiviteter – och bygga sin egen självkänsla.

– Idrott Utan Gränser i Norrköping vill vara en positiv kraft, framför allt för de barn och ungdomar som inte hittat till det traditionella föreningslivet. Idag når vi ut till 4165 barn i årskurs 4–9 på 23 olika skolor i Norrköping, berättar verksamhetsledaren Admir Lukacevic. På skolorna introducerar ungdomsledarna barnen för bland annat innebandy, fotboll, dans, judo, basket, crossfit, yoga, bågskytte och ridning. Aktiviteterna blir ofta ögonöppnare, som gör att fler ser nya möjligheter för framtiden.

Att åka skridsko är en självklar vinterglädje för många, men inte för alla. **IFK Motala Bandyklubb** driver ett projekt som går ut på att få fler barn, oavsett bakgrund eller idrottsfarenhet, att åka skridskor. Målet är att locka fler till aktivitet och så småningom bli en del av föreningslivet.

– En gång per vecka hämtar vi barnen på deras fritids, berättar ledaren Pär Beckne. Vi bussar barnen till vår arena och här bjuder vi på mellanmål, innan vi hjälper alla att ta på skridskor och hjälm. Allt är helt gratis för barnen – som mest har det varit 325 barn på isen samtidigt! Det är en underbar känsla att se barn som kanske aldrig annars skulle komma i kontakt med skridskor eller vintersport glida iväg på isen efter lite träning.

Långt ifrån alla barn har möjlighet att spela fotboll. **Bollihop** är ett samarbetsprojekt mellan KFUM Linköping och BK Tinnis som syftar till att alla ska ha samma möjligheter till fritidsaktiviteter, oberoende av kön, bakgrund, socioekonomisk situation eller bostadsort.

– Tyvärr ser det inte ut så idag, konstaterar verksamhetsledaren Ella-Maria Karlsson. Det är stora skillnader på utbud av föreningsliv och idrottsmöjligheter i stadens olika områden. Allra värst är det för tjejerna. Därför ordnar vi öppna träningar i futsal och fotboll där alla tjejer är välkomna – oavsett idrottsfarenhet eller förmåga att betala medlemsavgifter. Målet är att utbilda de äldsta tjejerna till ledare för att kunna få långsiktig hållbarhet i verksamheten.

Hedersrelaterat våld och förtryck är tyvärr vardag för många utsatta idag. **Shanazi Hjältar och Hjältinnor** i Linköping arbetar i vardag och verklighet för att uppnå en attitydförändring bland unga män och kvinnor som lever i hederskulturer. Bland annat genom att erbjuda utbildning och dialog kring hedersrelaterat våld och förtryck.

– Vi arbetar med föreläsningar, klassrumsbesök, fritidsgårdsbesök samt tjej- och killgrupper i ett förebyggande syfte, berättar Hoshi Kafashi som leder verksamheten. Men vi ger också direkt stöd till utsatta ungdomar. Vi jobbar också mycket med att utbilda ambassadörer.

Antalet unga som upplever psykisk ohälsa har fördubblats sedan 80-talet. **WeTalk UF** är ett Ung Företagsamhets-initiativ från Linköpingstjejerna Jennifer Palmqvist och Julia Malinowski. De föreläser om det ökande problemet psykisk ohälsa både för unga i ålder 12–15 år och deras föräldrar. Detta på främst skolor och idrottsföreningar men även på olika företag. I föreläsningarna utgår Jennifer och Julia mycket från egna erfarenheter.

– Vi pratar mycket om hur man kan förhålla sig till olika prioriteringar i livet, som skola, träning och det sociala samspelet, berättar Jennifer Palmqvist. Många barn och unga upplever en hög press idag, något som man måste lära sig att förhålla sig till. Annars kan det mynna ut i problem som prestationsångest, ätstörningar och stress. Vi vill helt enkelt skapa en större öppenhet kring ämnet psykisk ohälsa.

Den viktigaste nyckeln till integration och trygghet stavas **JOBB**. **Portalen Norrköping** är resultatet av en intensiv samverkan mellan flera olika samhällskrafter – och en populär mötesplats i Norrköpingsområdena Hageby och Ringdansen. Allt som behövs för att delta är viljan att komma ut i arbete eller studier. Här erbjuds språkträning, stöd till att bygga nätverk, jobbmatchning, mentorer, ingångar till föreningsliv och stöd i hur man skriver ett personligt brev och CV.

– Vår styrka är partnerskapet – allt från huvudmännen till samverkan med föreningar, volontärer och näringslivet. Portalen Norrköping är en plattform för en bättre framtid för både individen och samhället, säger Caroline Bielkhammar, verksamhetschef. Vi utgår alltid från individens egen drivkraft.

Med sin egen lillasysters sjukdom som drivkraft lyckades 15-åringen från Svärtinge samla ihop en hel miljon till kampen mot cancer. **BuCancer** är Tilde Wernerssons initiativ, där hon på egen hand samlat ihop pengar till Barncancerfonden Östra. Genom att på fritiden pärla och sälja armband med texten BUCANCER har Tilde lyckats med en fantastisk prestation. Alla intäkter har oavkortat gått till Barncancerfonden Östra.

– Det började med att min lillasyster fick ett återfall av sin hjärntumör. Jag ville göra något och kom på att jag gillade att pärla. Det är tre år sedan, jag har bara fortsatt att pärla och sälja hela tiden sedan dess.

För vuxna som upplever våld i hemmet finns oftast bra skyddssystem, men det är värre ställt för barnen. Därför har **Linköpings Stadsmission** startat ett skyddat boende just med fokus på barn. Ett boende som borde vara helt onödigt, men som många barn dessvärre är i stort behov av.

– Det finns få platser i Sverige för just barnen, berättar Sanna Detlefsen på Stadsmissionen. Vårt mål är att det ska finnas skyddade boenden i flera städer som beaktar och fokuserar på barnperspektivet. Här erbjuder vi skydd, säkerhet och trygghet. Allt det vi gör för den vuxna ska vi även göra för barnen.

Hållbar textil från Åby räddar liv

En levande, hållbar och framgångsrik textilindustri i Norrköping? Nej, vi pratar inte om 1950-talet, utan om nu, 2018. Familjeföretaget Trikåby (ja, de gör trikå, i Åby) fortsätter att växa i sin egen takt, tack vare egna innovationer, konsekvent miljöarbete och en global utveckling där det blir allt vanligare att förlägga sin produktion till Europa.

De träffades redan på gymnasiet och skulle bli byggnadsingenjörer båda två – Kicki och Håkan Arvidsson. Kicki växlade spår och gick textilhögskola. Hon fick så småningom jobb på Fix i Söderköping. Håkan fortsatte med byggt teknik. När så Fix gick i konkurs 1991 ställdes det unga paret inför både utmaningar och möjligheter.

– Det var kris i byggbranschen samtidigt, berättar Kicki, och allt svårare för Håkan att hitta jobb.

Störst i landet

I ett läge där många andra hade deppat ihop bestämde sig Kicki och Håkan för att se möjligheterna och satsa på en egen verksamhet.

– Vi lyckades köpa loss några stickmaskiner från Fix konkursbo och drog igång på egen hand, säger Håkan.

Idag är Trikåby Sveriges överlägset största trikåstickeri, i egna fina lokaler, alldeles intill E4:an. Trikå är samlingsnamn för fint stickad textil, som används när man vill ha stretchiga, mjuka tyger till exempelvis t-shirts, underställ och annat. Deras tyger finns i plagg som används över hela världen – eftersom de köps av svenska kunder som i sin tur har mycket stor export. De senaste åren har Trikåby till och med tvingats tacka nej till riktigt stora kunder, på grund av den stora efterfrågan.

Miljötänk från början

De två unga entreprenörerna bestämde sig tidigt för att jobba hållbart, även om ordet knappast användes i dagens betydelse, då i början av 90-talet.

– Det började med att jag såg dokumentärer från textilindustrierna i Indien och

Pakistan på TV. Hur människor blev sjuka av kemikalierna, hur de vadade fram i färgerierna och hur deras dricksvatten var rosa, lila eller blått beroende på modets svängningar i väst, berättar Kicki.

– Situationen i de fattiga länderna påverkade mig och mina tankar kring hur vi ville jobba, men jag tänkte också på vår egen arbetsmiljö. Om vi nu ska satsa på det här, så måste vi hålla oss friska. Därför blev vi en av de första i Sverige att tillverka textil som fick använda den tyska miljömärkningen Ökotex. Så här i efterhand kan vi ju se att vi hade en outtalad långsiktig hållbarhetspolicy redan från start.

Kunder står i kö

Hållbarhetssatsningarna genomsyrar också Trikåbys senaste försäljningssuccé – brandklassad textil med varselfärger, alltså färger som syns på långt håll. Håkan berättar:

– Den teknik vi använder gör det möjligt att ta fram mjuka plagg, som sweatshirts och pikétröjor, med flamskyddsfunktion. Även i kombination med varselfärger, vilket är svårt rent tekniskt. Det är dessutom ett inbyggt, mer miljöanpassat flamskydd.

NAMN:
Kicki och Håkan Arvidsson
ORT:
Åby, Norrköping
GÖR:
Driver Sveriges största
trikåstickeri

Räddade livet

Faktum är att Trikäby redan fått indikationer på att just deras textil kan ha räddat livet på en servicetekniker.

– Ja, det var en man som jobbade i en miljö med elektrisk högsänning, berättar Håkan. Plötsligt träffades mannen av en enorm elektrisk urladdning, som vanligtvis dödar eller ger mycket allvarliga brandskador. Men han klarade sig och är nu tillbaka i jobbet. Många runt omkring honom har hört av sig och tackat oss och menat att det var hans tröja som räddade livet på honom.

Rekryterade textilkunnig flykting

En av få begränsande faktorer för Trikäby just nu är tillgången till kvalificerad arbetskraft.

– Vår senaste anställning är en man från Syrien som flydde hit från kriget för något år sedan, berättar Kicki. Man skulle kunna säga att hans olycka blev vår lycka, eftersom han hade jobbat med textilier och sömnad tidigare – och snabbt visade sig vara helt rätt man för oss! Det är annars svårt att hitta medarbetare med den rätta känslan för finmekanik som krävs. Men med lite tur och envishet går det!

För det första är det ju häftigt att en sådan här verksamhet finns och växer här i Östergötland. Trikäby har varit kund länge hos Länsförsäkringar Östgöta. Jag tycker verkligen att de står för något sunt i sin verksamhet, tillväxttanke och personalpolitik. Vi har haft nöjet att följa dem och deras utveckling under många år. Det känns bra att ha en så nära dialog med sina kunder – vi har till exempel haft bra samarbete runt deras nybyggnationer. Våra riskingenjörer har kunnat bidra med tips och expertkunskap. Därför känns det ju extra inspirerande att få höra att de står inför nästa expansion.

.....
David Hagel
Försäkringsförmidlare Företagsmarknad
Länsförsäkringar Östgöta

Östgötska företag upplevs ta mest ansvar

Arbetet med att bidra till en hållbar utveckling i samhället blir allt viktigare för de svenska företagen. I rapporten Samhällsbarometern från 2017, gjord av Kantar Sifo på uppdrag av Projektengagemang, har 2 500 svenskar svarat på frågor om samhällsutvecklingen. Bland annat i vilken grad de tycker att deras arbetsplatser tar samhällsmässigt och socialt ansvar.

Enligt undersökningen är Östergötland det län där flest tycker att deras arbetsgivare tar ansvar. På frågan "Anser du att din arbetsplats tar ett samhällsmässigt och socialt ansvar?" svarar 93 procent av östgötarna "Ja, helt och hållet" eller "Ja, delvis".

Bland dem som svarat på undersökningen tycker dock många att arbetsplatserna borde ta ännu större ansvar. Flest efterlyser fler satsningar på miljömässig hållbarhet.

Här tar flest företag samhällsmässigt och socialt ansvar

- 1 Östergötlands län
- 2 Västernorrlands län
- 3 Kalmar län
- 4 Kronobergs län
- 5 Jönköpings län

Länsförsäkringar leder hållbarhetsligan

Sustainable Bransch Index är Nordens största konsumentundersökning om hållbarhet. Där intervjuas cirka 30 000 konsumenter om vilket varumärke de upplever som det mest hållbara. I år toppade Länsförsäkringar kategorin för försäkringsbolag för fjärde gången.

– Jag är övertygad om att de insatser vi gör uppfattas som äkta. Vi har en lokal närvaro och ett engagemang som ingen av våra konkurrenter har. Dessutom har vi de senaste åren ökat fokus på att skapa trygghet och möjligheter i allt som vi gör – allt från att ge våra kunder ett bra grundskydd till smarta vattenlarm eller vårt initiativ "Respekt i fotboll", säger Tommy Eklöf, hållbarhetsansvarig på Länsförsäkringar Östgöta.

Jämställd ekonomi ger par i harmoni

Ekonomi är en vanlig orsak till gräl och besvikelser i parförhållanden. Men det finns mycket man kan göra för att få ekonomin mer jämställd. Vi har tipsen!

Ungefär vartannat par lever inte jämställt ekonomiskt, enligt en undersökning Länsförsäkringar gjort. Miriam Tokus, privatrådgivare på Länsförsäkringar Östgöta bank, träffar många par som vill gå igenom ekonomin. Ofta är det en i paret som tjänar mer än den andra.

– Det kan vara dubbelt så mycket ibland. Då går vi igenom ekonomin för att göra det bra åt bådas håll, säger hon.

Pengar kan vara känsligt. Miriam har både mött människor som skilt sig på grund av ekonomin och som stannar kvar i förhållanden för att de inte anser sig ha råd att skilja sig.

Det är väldigt viktigt att orka prata om ekonomin med varandra, säger hon. Men ser också att hon kan vara till stor hjälp som en oberoende, kunnig rådgivare.

– Jag kan inte blanda mig i hur de använder sina pengar, men jag kan väcka tankar. Vi skapar trygghet i ekonomin, ger en bra grund och en bra framtid. Och vill gärna ta bort de sömnlösa nätterna. Jag har ett stort ansvar. Jag vill se i bådas ögon att de känner sig nöjda, säger hon.

Föräldraledigt, VAB och deltid

I ett förhållande där båda tjänar ungefär lika mycket och delar lika på föräldraledighet, VAB (vård av barn) och deltidarbete är det lätt att uppnå ekonomisk jämställdhet. Men så ser det sällan ut. Ofta är det en som tar större delen av föräldraledigheten, och sen av bara farten blir den som oftast stannar hemma när barnet är sjukt.

– Det påverkar pensionen mycket, och det är viktigt att kompensera genom sparande, säger Miriam Tokus.

Den löpande ekonomin

Vissa väljer att ha ett helt gemensamt lönekonto för maximal rättvisa. Så långt tycker inte Miriam Tokus att man ska gå.

– Jag vill att de har varsitt. Man behöver ha ansvar för sin egen ekonomi för att ha koll om man skulle bli ensam av någon orsak.

Varsitt lönekonto, men ett gemensamt konto för de löpande gemensamma utgifterna, som hyra, lån och räkningar. Det är Miriams förslag. På det gemensamma kontot föreslår hon ofta att båda sätter in en fastställd procent av lönen i stället för samma belopp. Eller för den som vill gå längre: se till att båda har samma summa kvar på lönekontot efter att det gemensamma är betalt.

Det är vanligt att den ena i paret tar mer ansvar för vissa utgifter: mat, bensin, kläder till barnen.

– Allt sådant ska vara på det gemensamma kontot! säger Miriam.

Sparande

Efter att det gemensamma kontot för löpande utgifter är påfyllt är det dags att se över det övriga sparandet. Miriam Tokus pratar om tre nivåer av sparande.

Buffertsparande. Ett gemensamt konto för oförutsedda utgifter: ny tvättmaskin, trasig bil och så vidare. 2-3 månadslöner är rekommendationen, om det är möjligt.

Eget målsparande. Ett individuellt ISK- eller fondsparande att använda för långsiktig konsumtion. Gärna till något gemensamt framtida mål, som en resa.

Pensionssparande. Också individuellt för att ta ut när arbetslivet är slut.

– Jag tycker att det ska vara som med klädlådorna hemma, där strumporna är för sig och tröjorna för sig. Man ska veta vad som är vad, så att pengarna inte försvinner utan att du vet var, säger Miriam.

Pension

Pensionssparandet är viktigt, även om det ligger långt fram i tiden. Hur mycket man har råd att spara skiljer sig förstås från person till person, beroende på inkomst.

I ett ekonomiskt ojämnt förhållande är pensionen den kanske största fällan. Ju mer tid någon ägnar åt annat än att jobba, som att ta hand om barn eller hushåll, desto mindre pengar får den till sin framtida pension.

– Den som tjänar mindre kan kompenseras genom att de sätter in mer pengar på dennes pensionskonto. Premiepensionen går också att skriva över till den andra om den tar mer ansvar för barn och hushåll och därför arbetar mindre, säger Miriam Tokus.

Frihetskapital

Pengarna du kan behöva för att ändra ditt liv

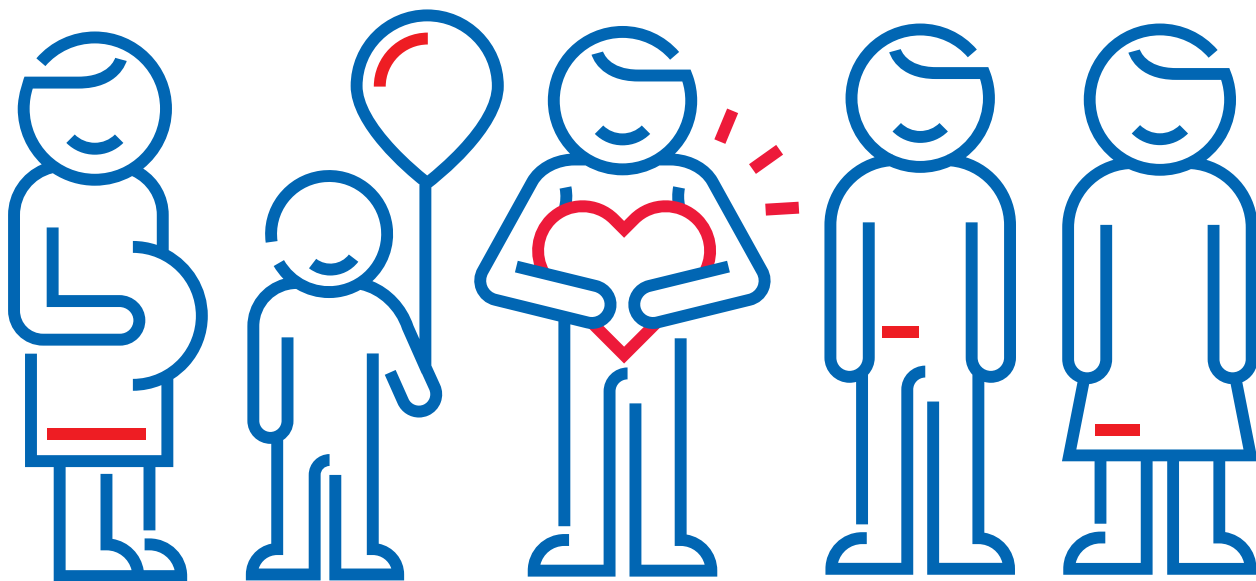
Nästan varannan svensk sparar inte regelbundet, och var tionde har inget sparkonto över huvud taget. Och det är nästan lika vanligt bland höginkomsttagare som låginkomsttagare.

På Länsförsäkringar Östgöta brukar vi prata om frihetskapital. Det vill säga att försöka spara de pengar som behövs för att ha möjligheten att förändra sitt liv.

Här är våra tips på hur du skaffar dig ett frihetskapital:

- 1 Bestäm vad du sparar till, för att kunna lägga upp en sparplan som passar. Vill du gå ner i arbetstid, arbeta utomlands eller bara ha en buffert?
- 2 Gör en budget, och håll löpande koll på både utgifter och inkomster.
- 3 Utgifterna är lika viktiga som inkomster. Oavsett om du tjänar lite eller mycket – se över vilka kostnader du kan dra ner på.
- 4 I stället för att spara de pengar som blir över när månaden är slut – sätt undan pengar direkt när du får dem! Automatiska överföringar är en bra lösning för ett långsiktigt sparande.
- 5 Hos Länsförsäkringar kan du själv välja namn på dina konton. Det här kanske ska heta "Frihetskott"? Då blir det svårare att ta pengar därifrån till andra saker.
- 6 Håll koll på sparandet. Se över det en gång om året för att anpassa till livssituation och dina möjligheter att spara.
- 7 Gå ihop med vänner för att peppa varandra. Att spara är roligt!

Nu delar vi ut **234 miljoner** till våra ägare i Östergötland.

Eftersom vi är ett lokalt, kundägt bolag får våra kunder pengar tillbaka när det går bra för oss. I år får försäkringskunderna dela på totalt 234 miljoner i återbäring.

Välkommen att bli ägare du också!

